

KOMUNIKAT PRASOWY nr 112/23

Luksemburg, 29 czerwca 2023 r.

Opinia rzecznik generalnej w sprawie C-61/22 | Landeshauptstadt Wiesbaden

Według rzecznik generalnej Laili Mediny obowiązkowe pobieranie odcisków palców i przechowywanie ich w dowodach osobistych jest dozwolone

Rozporządzenie 2019/1157¹ ustanawia obowiązek, od 2 sierpnia 2021 r., zawarcia w każdym nowo wydawanym przez państwa członkowskie dowodzie osobistym² obrazu odcisków palców posiadacza w drodze umieszczenia go na nośniku danych o wysokim stopniu zabezpieczenia.

W listopadzie 2021 r. obywatel Niemiec wystąpił do miasta Wiesbaden (Niemcy) z wnioskiem o wydanie nowego dowodu osobistego. W swoim wniosku wyraźnie zażądał wydania tego dowodu bez umieszczania na chipie obrazu odcisków palców.

Miasto Wiesbaden oddaliło wniosek w szczególności ze względu na to, że dowodu osobistego nie można wydać bez obrazu odcisków palców posiadacza, skoro od 2 sierpnia 2021 r. przechowywanie obrazu odcisków palców na chipach nowych dowodów osobistych stało się obowiązkowe.

Sąd administracyjny w Wiesbaden, do którego złożono skargę w tym kontekście, ma wątpliwości co do ważności rozporządzenia 2019/1157, a tym samym co do obowiązkowego charakteru czynności pobrania odcisków palców i przechowywania ich w niemieckich dowodach osobistych. W szczególności sąd ten zmierza do ustalenia, po pierwsze, czy to art. 21 ust. 2 TFUE, a nie art. 77 ust. 3 tego traktatu, stanowi właściwą podstawę prawną dla przyjęcia rozporządzenia 2019/1157; po drugie, czy rozporządzenie 2019/1157 jest zgodne z art. 7 i 8 Karty praw podstawowych UE w związku z jej art. 52 ust. 1 oraz, po trzecie, czy owo rozporządzenie nie narusza przewidzianego w art. 35 ust. 10 RODO³ obowiązku dokonania oceny skutków dla ochrony danych.

W wydanej dziś opinii **rzecznik generalna uznała po pierwsze, że rozporządzenie 2019/1157 zostało prawidłowo przyjęte na podstawie art. 21 ust. 2 TFUE** w celu ułatwienia wykonywania prawa Unii do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich.

¹ Artykuł 3 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/1157 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie poprawy zabezpieczeń dowodów osobistych obywateli Unii i dokumentów pobytowych wydawanych obywatelom Unii i członkom ich rodzin korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się (Dz.U. 2019, L 188, s. 67).

² W odniesieniu do owego obowiązku, co się dotyczy paszportów, zob. wyrok z dnia 17 października 2013 r. w sprawie [C-291/12 Schwarz](#) (zob. komunikat prasowy [nr 135/13](#)).

³ Artykuł 35 ust. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólnego rozporządzenia o ochronie danych) (Dz.U. 2016, L 119, s. 1; sprostowania: Dz.U. 2018, L 127, s. 2; Dz.U. 2021, L 74, s. 35).

W tym względzie podkreśliła, że prawo to pozwala obywatelom Unii włączyć się do życia codziennego mieszkańców przyjmującego państwa członkowskiego. Krajowe dokumenty osobiste pełnią te same funkcje co w przypadku owych mieszkańców, co oznacza, że jedynie wiarygodny i autentyczny dowód tożsamości ułatwia korzystanie w pełni z prawa do swobodnego przemieszczania się.

Ujednolicenie wzoru krajowych dowodów osobistych i poprawa ich wiarygodności z wykorzystaniem norm dotyczących zabezpieczeń, w tym cyfrowych zapisów odcisków palców, ma bezpośredni wpływ na korzystanie z tego prawa. Dokumenty te będą bardziej wiarygodne i łatwiej uznawane przez organy państw członkowskich oraz przez usługodawców. Ostatecznie oznacza to zmniejszenie niedogodności, kosztów i barier administracyjnych napotykanym przez przemieszczających się obywateli Unii.

Na koniec rzecznik generalna uznała, że owo uprawnienie powierzone Radzie na podstawie art. 77 ust. 3 TFUE należy rozumieć jako wykazujące związek wyłącznie z kontekstem polityki dotyczącej kontroli granicznej. Środek Unii wykraczający poza tę specyficzną treść, jak ma to miejsce w przypadku rozporządzenia 2019/1157, nie będzie objęty zakresem stosowania rzeczzonego artykułu.

Rzecznik generalna **zbadła** następnie, **czy obowiązek pobrania dwóch odcisków palców i przechowywania ich obrazu w dowodach osobistych stanowi nieuzasadnione ograniczenie prawa podstawowego do poszanowania życia prywatnego w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych.**

Jej zdaniem rozporządzenie 2019/1157, które wprowadza środki analogiczne do środków badanych przez Trybunał w wyroku Schwarz w odniesieniu do paszportów, stanowi ograniczenie praw zagwarantowanych w art. 7 i 8 karty. W związku z tym należy ustalić, czy takie przetwarzanie daje się uzasadnić w oparciu o art. 52 ust. 1 karty.

Co się tyczy kwestii, czy ograniczenia wynikające z rozporządzenia 2019/1157 odpowiadają celowi leżącemu w interesie ogólnym, rzecznik generalna stanęła na stanowisku, że mając na uwadze, iż brak jednolitości w odniesieniu do wzorów i zabezpieczeń krajowych dowodów osobistych zwiększa ryzyko fałszowania dokumentów oraz ryzyko przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów, **ograniczenia wprowadzone rozporządzeniem 2019/1157, które mają zapobiegać temu ryzyku i dążyć do upowszechnienia uznawania dowodów osobistych, służą takiemu celowi.**

Ponadto jej zdaniem wspomniane ograniczenia są **odpowiednie i konieczne oraz nie wykraczają poza to, co niezbędne** do osiągnięcia głównego celu rozporządzenia. W szczególności nie istnieje równie odpowiednia, lecz mniej inwazyjna metoda, w porównaniu z pobieraniem i przechowywaniem odcisków palców, pozwalająca zrealizować, w podobnie skuteczny sposób, cel tego rozporządzenia. Ponadto rozporządzenie 2019/1157 ustanawia wystarczające i odpowiednie środki, które pozwalają zagwarantować skuteczną ochronę pobierania, przechowywania i wykorzystywania identyfikatorów biometrycznych przed przetwarzaniem niewłaściwym lub stanowiącym nadużycie. Środki te zapewniają również, aby identyfikatory biometryczne przechowywane w nowo wydanych dowodach osobistych pozostawały do wyłącznej dyspozycji posiadacza po jego wydaniu i nie były publicznie dostępne. Co więcej, rozporządzenie 2019/1157 nie stanowi podstawy prawnej do stworzenia lub prowadzenia krajowej bazy danych lub scentralizowanej bazy danych na szczeblu Unii.

Wreszcie, w odniesieniu do kwestii, czy rozporządzenie 2019/1157 jest zgodne z obowiązkiem przeprowadzenia oceny skutków dla ochrony danych na podstawie art. 35 ust. 10 RODO, rzecznik generalna zauważyła, że RODO i rozporządzenie 2019/1157 są aktami prawa wtórnego, które mają taką samą rangę w hierarchii źródeł prawa Unii. Ponadto z RODO w żaden sposób nie wynika, że na prawodawcy Unii ciąży obowiązek dokonania oceny skutków, tak jak jest on przewidziany w art. 35 ust. 1 tego rozporządzenia. W przepisie tym nie ustanowiono żadnego kryterium, w oparciu o które należałoby oceniać ważność innej normy prawa wtórnego Unii Europejskiej. W związku z tym rzecznik generalna jest zdania, że Parlament Europejski i Rada nie były zobowiązane do przeprowadzenia oceny skutków w toku procesu legislacyjnego, którego zwieńczeniem było przyjęcie rozporządzenia 2019/1157.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych

polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z przedstawienia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Pozostańmy w kontakcie!

